

[Statsministeren.]

samt de i overenskomstloven hjemlede lønforhøjelser. Det betyder, at eventuel lønglidning ikke kan berettigge til prisforhøjelse, hvilket må antages at bremse eventuelle tendenser til lønglidning.

Det foreslåede pris- og avancementop er tænkt som en midlertidig forholdsregel, indtil den fornødne udbygning af priskontrollen er gennemført.

For at få mulighed for en dyberegående kontrol med prisdannelsen, foreslås der en væsentlig skærpelse af monopoltilsynets adgang til at gribe ind over for urimelige priser og avancer. For tidsrum indtil 3 måneder skal monopoltilsynet kunne fastsætte pristop for bestemte varer eller brancher, samtidig med at en undersøgelse iværksættes. Gennemføres lovforslaget, vil monopoltilsynet være beføjet til at udøve priskontrol for samtlige vareområder og ikke blot som hidtil kun for monopolpriser. Samtidig skærpes kriteriet for, hvilke omkostninger der tillades indregnet i priserne; der vil således fremover ikke blive tilladt indregning af lønglidning i priserne, og det vil være muligt at påbyde prisnedsættelser i tilfælde, hvor omkostningerne er reduceret.

Et specielt erhvervsområde, hvor der i de sidste år er set eksempler på ekstraordinært høje fortjenester, er det private udlejningsbyggeri. Dette private udlejningsbyggeri har som bekendt haft et stærkt opsving siden 1959, da huslejekontrollen blev ophævet, og der har offentligt været fremdraget adskillige eksempler på ekstremt høje huslejer, som med rette har givet anledning til forargelse i vide kredse. Baggrunden for disse store fortjenester har været den boligmangel, som vi desværre fortsat har, og som det er regeringens håb at kunne overvinde ved at videreføre et samlet boligbyggeri på så højt et niveau, som den tilstedeværende byggekapaцитet muliggør. For at sikre mod denne spekulation i bolig-mangelen fremsætter boligministeren lovforslag om, at der nu indføres en lejekontrol over for det private boligbyggeri.

Jeg skal herefter vende mig til landbrugsgets forhold.

Al foreliggende statistik viser, at de selvstændige landbrugere gennem en årrække ikke har deltaget i nævneværdig grad i den almindelige stigning i pengeindkomsterne.

Vi kender alle den alvorlige baggrund herfor: det er de andre europæiske landes beskyttelsespolitik til gavn for deres landbrug, der har skadet det danske landbrug. Jeg skal ikke ved denne lejlighed komme nærmere ind på hele denne problemstilling og heller ikke på de særlige usikkerhedsfaktorer, som afbrydelsen af markedsforhandlingerne i Bruxelles har skabt. Jeg skal her kun konstatere, at der gennem de senere år har været bred politisk tilslutning til, at det var nødvendigt, at der blev ydet landbruget støtte dels ved ordninger, der sikrer en stabilisering af hjemmemarkedspriserne uafhængigt af de gennemsnitlige eksportpriser, dels gennem statens overtagelse af en række udgifter, der tidligere blev båret af landbruget, herunder ikke mindst ejendomsskatterne, samt endelig gennem forskellige kontanttilskud fra statskassen.

De samlede landbrugsordninger indebærer gennem hjemmemarkedspriserne og statsstøtten, at der ydes landbruget godt 1 milliard kr., hvoraf godt halvdelen ved ydelser over statsbudgettet. De vigtigste af de gældende ordninger udløber den 1. juli i år, og der er på finanslovforslaget for 1963-64 kun afsat beløb til fortsættelse af nogle af de gældende ordninger. En videreførelse af ordningerne vil altså kræve yderligere beløb.

Det anerkendes, at denne støtte må fortsætte, men på den anden side må regeringen lægge afgørende vægt på, at der ved udformningen af landbrugsstøtten tages samme hensyn til den alvorlige samfundsøkonomiske situation som ved de øvrige forslag, der fremsættes. Det har derfor ved fastsættelsen af den samlede støtte for høståret 1963-64 været en forudsætning for regeringen, at den samlede ramme for bistandsydelser til landbruget principielt fastholdes på samme niveau som i indeværende høstår, men at der dog indrømmes landbruget dækning for de allerede stedfundne omkostningsstigninger og for de lavtlønstillæg, der nu føjes hertil ved lovforslaget om arbejdsøverenskomsternes forlængelse. Det er endvidere landbrugsministerens hensigt at søge en noget større del end hidtil af kontantstøtten lagt på rationaliseringsforanstaltninger og afsætningsfremme.

Landbrugsministeren fremsætter herom 3 lovforslag: et vedrørende kornordningens uændrede forlængelse for næste høstår, og